

BURLÖV INNER WHEEL CLUB
Distrikt 239
Sverige

President

Gärd Olsson
040-416768
0709-324067

gardolsson42@hotmail.se

Sekreterare

Agneta Olofsson
046-292295

agneta.olofsson@insatnet.nu

Klubbmästare

Viola Ohlsson
046-294882

vgohlsson@hotmail.com

Empower and Evolve

Christine Kirby, IIW President 2018-19

Månadsbrev nr 1-2 2018-2019

Nästa möte: Kallelse till årsmöte onsdagen den 15 augusti 2018 kl. 19.00 på Kajgatan 34 i Lomma. Besök av Distriktspresident Gertie Stenkula.

Bilagor:

1. Föredragningslista för årsmötet den 15 augusti 2018
2. Årsberättelse för verksamhetsåret 2017-2018
3. Resultat- och balansräkning för 2017-2018
4. Revisionsberättelse
5. Fullmakt till banken
6. Styrelsen 2018-2019
7. Födelsedagslista
8. Inbjudan till distriktets höstmöte

Avanmälan: Kan du inte komma, avanmäl dig till klubbmästaren Viola Ohlsson, tel. 046-29 48 82, mobil 070-523 05 21 eller per e-mail vgohlsson@hotmail.com senast söndagen den 12 augusti. Vid akut avanmälan, ring Kajgatan 34, tel. 040-41 04 34, samt meddela också klubbmästaren för att undvika missförstånd.

Klubbärenden: **Presentation av nya styrelsen.**

Medlemsavgiften. Förslag att höja årsavgiften från 500 kr. till 550 för nästa år 2019-2020.

GDPR (General Data Protection Regulation).

Viktiga datum: **13 september.** Sista datum för anmälan och inbetalning till distriktets utfärd till Gunnarshögs Gård.
Anmälan görs till Marianne Wikfalk. marianne.wikfalk@icloud.com
Kostnaden, 250 kronor, skickas till BG 5189-9870
Anmälan är bindande!

20 september. (helst tidigare) Sista dag för anmälan till Distriktsårsmötet 2018-10-06 på Örenäs slott. Landskrona-Citadell IWC inbjuder till distriktsårsmötet. Anmälan görs klubbvis, så anmäl till Viola och Siv och betala 325 SEK till vårt bankgiro 724-6044.

Detta PM utgör kallelse till Delegaterna.

Vid distriktsårsmötet hålls **parentation. Meddela** distriktssekreterare Agneta Larsson, agneta-larsson@telia.com om någon i klubben avlidit.

6 oktober. Distriktsårsmöte i Landskrona.

Rapport från föregående månadsmöte:

Vi besökte Tirups Örtagård den 16 maj och samlades där redan kl. 15.00. Vi var 23 personer, inklusive 4 gäster, Hillevi Aspe, Stina Dalgart, Anki Persson och Magdalena Östberg.

Ett långbord stod dukat ute denna vackra försommardag, och vi började med kaffe och en stor bit god morotstårta. Därefter vidtog en guidad tur i örtagården. Se referat! Man hann också med ett besök i den trevliga gårdsbutiken.

Sedan smakade det bra med svartrotspaj och sallad.

Eftermiddagskaffet + maten kostade 155 kr. och guidningen 60 kr., sammanlagt 215 kr. per person.

Presidenten meddelade att ingen från vår klubb hade anmält sig till Hattparaden.

Vi påmindes också om Sommarmötet i Skanör den 3 juli.

Presidenten tackade styrelsen för det gångna året och delade ut en IW-ros till var och en. Presidenten blev också avtackad med en blomma.

President Marianne Brunlid-Johansson överlämnade Presidentkedjan till inkommande President Gärd Olsson.

Så var årets sista IW-möte slut. Men nu ses vi ju snart igen!

Referat av Margareta Bernstad:

Vårt sista möte för våren var förlagt till Tirups örtagård. Gården som är 300 år gammal, uppfördes i korsvirke, försågs med halmtak och var helt kringbyggd som gårdarna på Skånes slätter ofta var på den tiden.

Under århundradena hade gården fått förfalla, men gårdens nuvarande ägare, Bente Falck berättade att hennes gröna-vågen- föräldrar köpte gården 1958 för 35 000 kr för att där få plats för sina många barn.

Bente samlade oss under en rosenapel och vi guidades sedan runt i örtagården som alltså är resultatet av, främst, Bentes norska mors idoga arbete. 1960 byggdes ett nytt hus på gården, men det som nu är caféet på Tirup är inrymt i ett hus från 1820. En trädgårdsbutik finns också på gården och förutom att Bente och hennes make arbetar i verksamheten har man också anställda.

Allt började med att Bentes mamma, inspirerad av engelska örtagårdar, började odla tomater och örtkryddor, som hon från 1970-talet sålde på torget i Lund.

Hon skaffade sig stamkunder men trots att det tog lång tid och kostade mycken möda att ständigt förbättra och utöka rörelsen, inspirerades dottern Bente och hennes man att ta över företaget.

Bente började sin rundvandring med oss vid sin timjanrundel. som vintern tyvärr gått hårt åt, men sedan såg örterna frodiga ut, t.ex. myntan, som måste passas så att den inte tar över hela trädgården, även om den är fin i såser, som marmelad, i the och i drinkar.

Ramslöken kan användas i sallader, i ramslökspesto, i soppa och i ramslöksolja och -smör.

Malört, artemesia, har fått sitt svenska namn för att man trott arr den är verksam mot mal, men så är inte fallet. Malört innehåller ett gift, tujon, som används i absint. Mest används malört numera som brännvinskrydda.

Salvia som används i fet mat, men också till kyckling. Salviasläktet består av ett tusental typer. Kryddsalvia, *salvia officinalis*, visar att den använts som medicin (*officinalis* i namnet syftar på klostrens förvaringsrum för medikamenter, *officina*. T.o.m. preparat utvunna ur djur kunde förekomma där). Fortfarande anses *salvia* i vissa kretsar ha egenskaper som ger t.ex. platt mage, glansigt mörkt hår och som dessutom kan bota begynnande Alzheimer.....*Salvia* ost rekommenderades av Bente. *Salvia* thé används mot halsont (förutom att Tareq Taylor påstår att himmelrikets portar öppnas när man dricker det med lite socker och ev. en smula mynta).

Kneipplök kan användas på samma sätt som purjolök, varför inte i en Kneippsoppa?

Älgörten, *spiraea ulmaria*, innehåller salicylsyra och har använts som svett drivande och febernedsättande medicin (jfr namnet aspirin, som Bayer använder när acetylsalicylsyra framställs på syntetisk väg).

Blommorna kan användas till saft på samma sätt som fläder.

Lavendel odlas mest för sin väldoft men anses också rogivande. Kan också användas som smaksättare, t.ex. i skorpor.

Mattram har ett aromatiskt bladverk och lockar pollinerande insekter till sig. Har sedan forntiden ansetts vara febernedsättande. Dessutom har mattram ansetts verksam mot reumatism, migrän och 'kvinnosjukdomar'. Bentes tips är att klippa mattram på smörgåsen.

Björnrot liknar dill i sitt växtsätt. Hela växten är ätlig och beskrivs som en vacker kantväxt. Smaken liknar dill - eller curry, många beskrivningar förekommer, i alla fall mycket aromatisk och särskilt lämplig i potatisrätter och i örtsalt. Har använts för att stimulera aptiten och matsmältningen. Det vetenskapliga namnet, *eeum athamanticum*, erinrar om att de gamla grekerna använde växten för att underlätta förlossningar.

Blodnävan har tillskrivits blodstillande egenskaper.

Maskros har haft stor medicinsk användning, främst för att stärka bukspottkörteln, gallan och levern. Anses också mycket bra i utrensningsskurer. Hela växten kan användas, roten t.ex. i en stärkande soppa tillsammans med valfria rotfrukter.

Myssmadra är en bra marktäckare på skuggiga ställen om man inte vill få in kirskål i sin odling. Som krydda har myssmadra använts i öl och vin som då ska bli extra euforiserande, och smaken beskrivs som mandelmassa och nyslaget hö.....

Spansk körvel är god i kall örtsås, bladen är dekorativa på vilket serveringsfat som helst, smaken liknar anis och lakrits. Hela växten kan användas. Ger sötma i kakor och passar fint till rabarber. De gröna fröna har använts vid magbesvär och när de blir bruna kan de användas i sprit som då blir ungefär som ouzo.

Libbsticka kan användas för att förstärka buljong, härligt aromatisk i en soppa. Också god på en leverpastejsmörgås. Ofta använd i örtsalt.

Kvanne, fjällkvanne, har använts sedan urminnes tider som c-vitaminkälla hos samerna. Också vikingarna använde kvanne som anses smärtstillande när man tuggar på den bittra roten. Kvanne i brännvin har använts som hostmedicin. Samerna har också mjölksyrejäst renmjölk med hjälp av kvanne. Under medeltiden ansågs kvanne hjälpa mot pesten. På sistone har frön använts i gourmématlagning....

Euphobia esula eller mullvadsblomma har Bente i örtagården eftersom den faktiskt får bukt med mullvadar.

Alruna, mandragora officinarum, finns det många myter kring. Den används som amulett (roten för tanken till en naken människokropp) och innan man dör måste man ha sålt den, billigare än man köpte den, annars hamnar man i helvetet....Den verksammaste alrunan växer på galgbacken och när den dras upp ur jorden ger den upp ett fasansfullt skri så att man dör. Därför är det bäst att använda svansen på en svart hund och själv stå en bit längre bort och hålla för öronen.

Tyvärr är det då hunden som dör,..... Alrunans frukter har kallats kärleksäpplen som man kan ge föremålet för sina heta känslor.

Kärleksäpplena liksom växten i övrigt innehåller en mängd olika ämnen som anses öka könsdriften - men som också är hallucinogena.

Ja, det var spännande saker Bente berättade om sina örter. I vilken utsträckning folket på Tirup har använt sig av de olika örterna vet jag inte, men kanske är de mycket hälsosamma i rätt dosering, exempelvis är Bentes pappa 93 år och pigg. Dagligen gör han sin morgongymnastik!

IW-hälsningar
Margareta

IW-hälsningar
Agneta Olofsson
Klubbsekreterare

Bjärred 2018-08-01